

Integriteitsbeleid

Vastgesteld in de bestuursvergadering van
3 december 2015

Inleiding

Integriteit is een wezenlijk kenmerk van een professionele en betrouwbare organisatie. Het bevordert niet alleen de efficiëntie, de interne transparantie en samenwerking, maar ook het vertrouwen. Integriteit kan beschouwd worden als een kwaliteitskenmerk.

Naar aanleiding van een uitgevoerde analyse naar belangenverstrengeling en andere integriteitsrisico's heeft het bestuur van Pensioenfonds Huntsman een integriteitsbeleid opgesteld. Het integriteitsbeleid is onder meer gebaseerd op wet- en regelgeving die voorschriften ter zake kent. Het gaat daarbij in het bijzonder om de Wet op het Financieel Toezicht en de Pensioenwet, inclusief onderliggende besluiten en regelingen. De analyse wordt na drie jaar opnieuw uitgevoerd.

De gedragscode en de incidentenregeling maken onderdeel uit van het integriteitsbeleid van het pensioenfonds.

Doelstelling

Doelstelling van het integriteitsbeleid is het stimuleren dat aan het pensioenfonds verbonden personen¹ op alle niveaus handelen in overeenstemming met maatschappelijk geaccepteerde normen en waarden in het algemeen, met de specifieke normen en waarden die gelden voor het pensioenfonds in het bijzonder en uiteraard met de toepasselijke wet- en regelgeving. Standaarden zoals de gedragscode maken deel uit van die regels. De doelstelling van dit integriteitsbeleid impliceert het verschaffen van inzicht aan interne- en externe partijen over de onderkenning van integriteitsrisico's, de genomen beheersmaatregelen en de controle op die beheersmaatregelen.

Een organisatie wordt als integer beschouwd, als zij zich houdt aan de relevante wet- en regelgeving en ethische standaarden. De organisatie overtreedt geen wetten en is vrij van corruptie, fraude, belangentegenstellingen en andere vormen van ongewenst gedrag. Inbreuk daarop kan wel de schijn daarvan kan het vertrouwen in de eigen instelling en in de markt waarop wordt geopereerd in het algemeen schaden. Kortom: niet integer gedrag veroorzaakt reputatieschade.

Het integriteitsbeleid is gericht op het beperken van compliance-risico's. Compliance-risico omschrijven wij als het risico van aantasting van de integriteit en daarmee van de reputatie van het pensioenfonds als gevolg van het niet naleven van die ethische standaarden en wet- en regelgeving die van toepassing zijn op relaties met de (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden, markten en toezichhoudende instanties.

Het bestuur van het pensioenfonds stelt zich daarom ten doel om ervoor te zorgen dat wet- en regelgeving, maar ook interne regels en procedures worden nageleefd. Het instellen van een compliance-functie en interne regels zoals de gedragscode zijn daartoe belangrijke hulpmiddelen.

Toepasselijkheid

De organisatie van een pensioenfonds heeft uiteraard invloed op de integriteitsrisico's die relevant zijn. De mate en wijze van uitbesteding van diverse activiteiten speelt daarbij een rol. In beginsel zijn alle personen die werkzaamheden voor het pensioenfonds verrichten (dus ook het bestuur, het verantwoordingsorgaan, medewerkers van het bestuursmanagement, betrokken medewerkers bij de werkgever en adviseurs) verbonden persoon en is dit integriteitsbeleid op hen van toepassing. In de

¹ In de gedragscode is vastgelegd wie onder verbonden personen wordt verstaan.

praktijk zullen specifieke onderdelen van het integriteitsbeleid verschillend kunnen uitwerken. Medewerkers aan uitbestede activiteiten zullen over het algemeen onder de integriteits- en gedragsregels vallen die gelden voor de desbetreffende externe uitvoeringsorganisatie. Het pensioenfonds zal in dat geval moeten vaststellen dat deze regels en het toezicht daarop vergelijkbaar zijn met de normen die het pensioenfonds heeft gesteld.

Integriteitsrisico's

Op grond van een door het bestuur uitgevoerde analyse zijn de volgende integriteitsrisico's onderkend: belangenverstrengeling, onoorbaar handelen, fraude en witwassen en terrorismefinanciering.

Belangenverstrengeling

Belangenverstrengeling duidt op een situatie waarbij iemand meerdere belangen vertegenwoordigt die een zodanige invloed op elkaar uitoefenen dat de integriteit van het ene of het andere belang in het geding komt. Verstrengeling kan gaan om belangen van het pensioenfonds en privébelangen, maar ook om belangen van het pensioenfonds en die van stakeholders (dubbele loyaliteit).

Verstrengeling van belangen van het pensioenfonds en privébelangen

Het risico bestaat dat door handelingen of gedragingen de besluitvorming van bestuurders of medewerkers van de uitvoeringsorganisatie ongewenst wordt beïnvloed. Dit zou zich kunnen voordoen door bijvoorbeeld:

- het aanvaarden van relatiegeschenken, uitnodigingen e.d.
- het geven van relatiegeschenken
- het hebben van financiële belangen in zakelijke relaties
- het hebben van nevenfuncties

Beheersmaatregelen

Om deze risico's te kunnen beheersen beschikt het pensioenfonds over een gedragscode, die voor alle verbonden personen voorschriften geeft ter voorkoming van belangenconflicten en van misbruik van bij het pensioenfonds aanwezige informatie. De gedragscode is afgeleid van de modelgedragscode die is opgesteld door de koepelorganisatie van pensioenfondsen. De gedragscode wordt aan alle verbonden personen uitgereikt. Door het geven van voorlichting aan verbonden personen wordt gewerkt aan bewustwording van het omgaan met de gedragscode. Daarmee wordt bereikt dat de gedragscode ook inhoudelijk bekend is bij alle verbonden personen. Nieuwe verbonden personen tekenen bij in functie treden voor ontvangst en kennisname van de gedragscode. Bestaande verbonden personen tekenen jaarlijks een verklaring over naleving ervan. Naleving van de gedragscode wordt getoetst door de compliance officer.

Samenvattend heeft de gedragscode betrekking op het volgende:

- het zoveel mogelijk waarborgen en handhaven van het vertrouwen in het pensioenfonds door belanghebbenden;
- het zoveel mogelijk waarborgen van de goede naam en reputatie van het pensioenfonds en de pensioensector in het algemeen;

- bevorderen van de transparantie rondom gedragsregels en duidelijk maken aan alle met het pensioenfonds verbonden personen – ook voor de bescherming van hun eigen belangen – wat wel en wat niet is geoorloofd;
- bescherming bieden aan de met het pensioenfonds verbonden personen in hun contacten met zakelijke relaties;
- bijdragen aan het integer functioneren van het pensioenfonds ten behoeve van al diegenen die bij het pensioenfonds belang hebben.

Verstrengeling van belangen van het pensioenfonds en de stakeholders

Dubbele loyaliteit kan besluitvorming van bestuurders ongewenst beïnvloeden met het risico dat de goede naam van het pensioenfonds of de belangen van het pensioenfonds of belanghebbenden wordt geschaad.

Naast hun bestuurlijke relatie met het pensioenfonds hebben bestuursleden uit de werkgever- en werknemersgeleding een arbeidsrechtelijke relatie met de werkgever. Uit dien hoofde bestaat het risico dat wanneer belangen van de werkgever en belangen van het pensioenfonds tegenstrijdig zijn, bestuursleden in zulke gevallen hun meningsvorming laten beïnvloeden door de belangen van de werkgever. Dit terwijl ze als bestuursleden, zonder last of ruggespraak, de belangen van het pensioenfonds zouden moeten respecteren. Om de kwaliteit van de besluitvorming van het bestuur van het pensioenfonds te garanderen moet elk bestuurslid zijn mening kunnen vormen en weergeven zonder dat de arbeidsrechtelijke relatie met de werkgever wordt bedreigd.

Beheersmaatregelen

Om te voorkomen dat besluitvorming van bestuurders ongewenst wordt beïnvloed door dubbele loyaliteit:

- spreken bestuurders elkaar aan op mogelijke ongewenste loyaliteit;
- wordt in de periodieke zelfevaluatie van het bestuur de dubbele loyaliteit bij besluitvorming aan de orde gesteld;
- standpunten van individuele bestuurders worden vertrouwelijk behandeld;
- bestaat statutair de mogelijkheid om bij disfunctioneren een bestuurslid te schorsen dan wel het bestuurslidmaatschap te beëindigen.

Onoorbaar handelen

Onder onoorbaar handelen wordt verstaan het ongewenst handelen waardoor de integere en beheerste bedrijfsvoering van het pensioenfonds wordt geschaad. De goede naam of de belangen van het pensioenfonds kunnen worden geschaad bijvoorbeeld door gebruik te maken van voorwetenschap bij transacties of advisering daarover of door het niet vertrouwelijk omgaan met persoonsgegevens.

Immoreel of onethisch handelen kan reputatieschade opleveren. Bij immoreel of onethisch handelen kan onder meer gedacht worden aan het plegen van strafbare feiten, schending van wet- en regelgeving en bewust onjuist informeren van bestuurs- en toezichtsorganen.

Beheersmaatregelen

Om het gebruik van voorwetenschap te voorkomen en de vertrouwelijkheid van gegevens te waarborgen, zijn gedragsregels en procedures opgesteld die zijn vastgelegd in de gedragscode.

Daarnaast geldt dat persoonsgegevens niet voor andere doeleinden worden gebruikt dan waarvoor deze gegevens aan het pensioenfonds zijn verstrekt. Om dit te borgen zijn er procedures van kracht voor het toekennen van rechten in de digitale systemen. Ingeval van uitbesteding komt het pensioenfonds met de externe partij overeen dat de door het pensioenfonds aangeleverde gegevens niet voor andere doeleinden worden gebruikt.

Reputatieschade kan optreden als het beleggingsbeleid door deelnemers, de toezichthouder of algemene publieke opinie als niet ethisch wordt ervaren. Als onderdeel van het beleggingsbeleid is vastgelegd dat het pensioenfonds een verantwoord beleggingsbeleid nastreeft. Hoewel nagenoeg alle beleggingen gealloceerd zijn aan beleggingsfondsen, zal het pensioenfonds waar mogelijk en toepasbaar aanmoedigen dat vermogensbeheerders principes voor verantwoord beleggen onderschrijven dan wel vrijwillig naleven.

Er is een klachten- en geschillenregeling opgesteld ten behoeve van belanghebbenden die de mening zijn toegedaan dat zij op incorrecte wijze zijn bejegend of dat zij in hun rechten jegens het pensioenfonds zijn geschaad.

Daarnaast worden eisen gesteld aan de deskundigheid en betrouwbaarheid van bestuurders, management en externe partijen. De toetsing van de betrouwbaarheid van kandidaat-bestuurders wordt uitgevoerd door De Nederlandsche Bank (DNB). Uiteraard zal daaraan voorafgaand door het pensioenfonds, op basis van openbare bronnen, worden bezien of de integriteit van betrokkene vanuit die bronnen niet ter discussie staat.

Om de melding van incidenten en misstanden te bevorderen zijn procedures en criteria opgesteld. De regeling inzake (het melden van) incidenten is nader uitgewerkt in een incidentenregeling.

Fraude

Fraude wordt gedefinieerd als het zichzelf dan wel anderen onrechtmatig bevoordelen ten laste van een derde door misbruik van vertrouwen. Het risico bestaat dat door frauduleus handelen de reputatie of de belangen van het pensioenfonds, belanghebbenden of derden worden geschaad. Fraude wordt onder geen enkele omstandigheid getolereerd. Indien een verbonden persoon zich schuldig maakt aan fraude heeft dat te maken met de persoonlijke integriteit en heeft dit tot gevolg dat de persoon ongeschikt is voor het vervullen van een functie bij het pensioenfonds. Fraude kan leiden tot een operationeel risico. Toezicht op de naleving van externe en interne regels teneinde te voorkomen dat fraude zich manifesteert is een taak van het bestuur en de compliance officer.

Beheersmaatregelen

In het kader van frauduleuze handelingen zijn de volgende beheersmaatregelen getroffen:

- het toepassen van functiescheiding en het vierogenprincipe. Dit is ingebed in de administratieve organisatie van het pensioenfonds en de administrateur;
- statutair wordt het bestuur vertegenwoordigd door ten minste twee personen;
- het opstellen van procedures en criteria voor het aanstellen van externe vermogensbeheerders. Deze procedures en criteria zijn ingebed in het uitbestedingsbeleid;
- het laten uitvoeren van beperkte anti-fraudecontroles gericht op de pensioenopbouw van bestuursleden;
- het vastleggen van toe te passen sancties in de incidentenregeling.

Witwassen en terrorismefinanciering

Onder witwassen wordt verstaan het uitvoeren van transacties om de herkomst van illegaal verkregen vermogensbestanddelen te verbergen met als doel het illegaal vermogen te kunnen besteden en investeren zonder dat bewezen kan worden dat het van criminele afkomst is en te voorkomen dat het geld in beslag genomen wordt. Onder terrorismefinanciering wordt verstaan het verkrijgen, verschaffen, verplaatsen en aanwenden van geld of andere waardevolle, in geld om te zetten middelen door personen of organisaties die zelf terroristische activiteiten ontplooiën of door hen die dit ondersteunen.

In dit kader zijn twee deelrisico's te onderscheiden:

- het risico dat in het verzekerenbestand personen voorkomen die in verband gebracht zijn met witwaspraktijken en terrorisme financiering;
- het risico dat het pensioenfonds of door het fonds aangestelde vermogensbeheerders op het terrein van de beleggingen zaken doen met personen, organisaties of instellingen die in verband gebracht zijn met witwaspraktijken en terrorisme financiering.

Beheersmaatregelen

Gegeven de deelnemerspopulatie acht het bestuur het eerstgenoemde deelrisico zo klein dat geen aparte beheersmaatregelen nodig worden gevonden. Voor wat betreft de beleggingen is de maatschappelijke relevantie een vast onderwerp van gesprek met de vermogensbeheerders.